

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16. 03. 2021, sp. zn. 27 Cdo 451/2019, ECLI:CZ:NS:2021:27.CDO.451.2019.1

Číslo: 17/2022

Právní věta:

Úprava neúměrného zkrácení (§ 1793 odst. 1 o. z.) nedopadá na obchody s akciemi bez ohledu na to, zda tyto akcie byly přijaty k obchodování na některém (evropském) regulovaném trhu.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 16.03.2021

Spisová značka: 27 Cdo 451/2019

Číslo rozhodnutí: 17

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Akcie, Akcie na jméno, Cena věci (o. z.), Neúměrné zkrácení (o. z.)

Předpisy: § 1793 o. z.
§ 3 odst. 2 písm. d) o. z.
§ 492 odst. 1 o. z.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Dotčená rozhodnutí:

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 1. 6. 2021, sp. zn. [27 Cdo 1145/2020](#)

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 2020, sen. zn. [29 ICdo 32/2019](#)

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl dovolání žalobkyně proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 10. 10. 2018, sp. zn. 8 Cmo 157/2018.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Žalobkyně se žalobou (podanou Okresnímu soudu Brno-venkov 3. 8. 2016) domáhá zrušení smlouvy o koupi akcií z 5. 8. 2015 (dále jen „napadená smlouva“), ve které se zavázala, že na žalovaného převede jeden kus hromadné akcie společnosti P. B., se sídlem v B. (dále jen

„společnost“), No. 184, která nahrazuje 43 kusů listinných akcií na jméno série E, 3. emise, o jmenovité hodnotě (celkem) 43.000 Kč, No. 024309 až No. 024351 (dále jen „předmětné akcie“); proti tomu se ve smlouvě žalovaný zavázal, že žalobkyni zaplatí kupní cenu ve výši celkem 15.050 Kč, tedy 350 Kč za jednu předmětnou akcii.

2. Žalobkyně tvrdí, že skutečná hodnota akcií činila v době uzavření smlouvy celkem 83.377 Kč (tedy 1.939 Kč za jednu předmětnou akcii), čehož si žalobkyně – na rozdíl od žalovaného, který byl členem představenstva společnosti – nebyla vědoma. Hrubým nepoměrem vzájemných plnění byla neúměrně zkrácena.

3. Vrchní soud v Olomouci usnesením ze dne 29. 8. 2017, č. j. Ncp 229/2017-84, určil jako věcně příslušné k řízení v prvním stupni krajské soudu a věc postoupil k dalšímu řízení Krajskému soudu v Brně.

4. Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 4. 6. 2018, č. j. 50 Cm 347/2017-193, ve znění usnesení téhož soudu ze dne 9. 7. 2018, č. j. 50 Cm 347/2017-204, zamítl žalobu (výrok I.) a rozhodl o nákladech řízení (výrok II.).

5. Vyšel přitom z toho, že:

[1] Žalobkyně se žalovaným uzavřela 5. 8. 2015 napadenou smlouvou.

[2] Žalobkyně se v napadené smlouvě zavázala, že na žalovaného převede předmětné akcie společnosti. Žalovaný se zavázal, že za to žalobkyni zaplatí kupní cenu ve výši 15.050 Kč (tedy 350 Kč za 1 kus předmětné akcie).

[3] Smluvní strany v napadené smlouvě prohlásily, že smlouva nebyla sjednána v tísní ani za jinak jednostranně nevýhodných podmínek.

[4] Podle znaleckého posudku, který předložila žalobkyně a který metodou diskontovaných peněžních toků (Discounted Cash Flows) zpracovala Ing. I. P. H., CSc., č. 753-16-16 (dále jen „posudek znalkyně“), cena předmětných akcií činila v době uzavření napadené smlouvy 83.377 Kč; tedy 1.939 Kč za 1 kus předmětné akcie.

6. Na takto ustaveném základě soud prvního stupně (vycházející co do ceny akcií z řady dalších provedených důkazů) uvedl, že cena za 1 kus akcie společnosti o jmenovité hodnotě 1.000 Kč se v době uzavření napadené smlouvy pohybovala v rozmezí od 300 Kč do 370 Kč. Ceny stanovené ve smlouvách uzavřených „na konci roku 2015“ nejsou podle přesvědčení soudu pro posouzení projednávané věci relevantní, neboť „vznikly“ až poté, kdy byla uzavřena napadená smlouva. K posudku znalkyně soud – bez bližšího zdůvodnění – uvedl, že jeho závěry „na tuto věc aplikovat nelze“.

7. Poté soud odkázal na § 1793 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“), a uzavřel, že „výjimka uvedená v tomto ustanovení dopadá i na obchodování s akciemi, které nejsou obchodovatelné na kapitálovém trhu.“ Proto na napadenou smlouvu „není použitelný (...) institut tzv. neúměrného krácení a soud má za to, že je třeba postupovat dle ust. o kupní smlouvě o cenných papírech, kdy cena je určována nabídkou a poptávkou na trhu.“ S tím soud žalobu zamítl.

8. K odvolání žalobkyně Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 10. 10. 2018, č. j. 8 Cmo 157/2018-227, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (první výrok) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (druhý výrok).

9. Odvolací soud nejprve obecně uvedl, že nemá-li dojít k nepřípustnému ohrožení právní jistoty

účastníků právních vztahů, měl by být § 1793 o. z. vykládán spíše restriktivně, a to i ve vztahu k okolnostem, za nichž byla určitá smlouva uzavřena. Dochází-li k obchodům s druhově určenými věcmi (jako jsou akcie), měl by být hrubý nepoměr (ve smyslu § 1793 odst. 1 o. z.) posuzován podle toho, jaká je obvyklá cena předmětu koupě v daném místě a čase, a tak je nutné vyjít především z tržní ceny. Podle odvolacího soudu v projednávané věci nelze použít posudek znalkyně, neboť v něm je hodnota předmětných akcií určena s odkazem na „ocenění podniku“ společnosti, které se používá především v situacích, kdy je majiteli znemožněno disponovat s akciemi (typicky v případech vytěsnění minoritních akcionářů), přičemž jeho výsledkem je „určení hodnoty akcií, a nikoliv určení jejich ceny,“ která je vytvořena střetem nabídky s poptávkou.

10. Odvolací soud odmítl názor, podle kterého se § 1793 odst. 2 o. z. použije i na akcie, které nejsou přijaty k obchodování na regulovaném trhu. Konstatoval, že „jiným zákonem“ (ve smyslu § 1793 odst. 2 o. z.) se rozumí zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (dále jen „ZPKT“), a obchodováním podle tohoto zákona „se pak rozumí obchodování na regulovaném trhu uvedeném v (...) § 55 tohoto předpisu.“ Argumentaci žalovaného, který tvrdil, že za investiční nástroj by měly být považovány všechny akcie „schopné k tomu, aby mohly být veřejně obchodovány“, odvolací soud nepovažoval za správnou.

11. K posouzení, zda v projednávané věci došlo k neúměrnému zkrácení, odvolací soud uvedl, že takřka žádná ze smluv o převodu akcií, které byly soudu v rámci dokazování k dispozici, nemůže být vodítkem pro určení ceny obvyklé v daném místě a čase. Důvodem, který většinu ze smluv diskvalifikuje, je skutečnost, že většina z nich byla uzavřena teprve po napadené smlouvě. Dalším důvodem je skutečnost, že jde o smlouvy uzavírané osobami s vazbami na účastníky řízení nebo na jejich zástupce.

12. Proto měl odvolací soud za to, že „fakticky jediným dokladem s důkazní hodnotou“ ohledně výše obvyklé ceny jsou nabídky odkupu z 18. 8. 2015 (tedy ze dne, který o dva týdny následoval po uzavření napadené smlouvy), v nichž původní advokát žalobkyně nabízí odkup 1 kusu akcie společnosti za cenu odpovídající 60 % její jmenovité hodnoty s tím, že mu „není známo, že by jiný akcionář společnosti (...) nabízel odkup akcií za vyšší cenu.“ Relevanci tohoto důkazu podle odvolacího soudu podtrhuje, že se původní advokát žalobkyně při výkonu advokacie specializuje na korporátní právo, a tak lze vyjít z toho, že měl dostatečné informace o ceně akcií společnosti, resp. že byla jeho nabídka „poctivá a odpovídala realitě.“

13. Odvolací soud tak uzavřel, že obvyklá cena akcií společnosti v daném místě a čase byla méně než dvojnásobná oproti ceně, za kterou byly předmětné akcie převedeny napadenou smlouvou, a napadené rozhodnutí soudu prvního stupně potvrdil jako věcně správné.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

14. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalobkyně dovolání, jehož přípustnost opírá o § 237 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“), majíc za to, že napadený rozsudek odvolacího soudu závisí na vyřešení právních otázek, při jejichž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu, resp. otázek, které v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyly vyřešeny, a sice:

[1] jaké parametry musí mít trh s daným aktivem, aby mohly být transakce na něm uskutečněné považovány za základ pro určení obvyklé ceny,

[2] za jakých podmínek je pro určení obvyklé ceny relevantní znalecký posudek,

[3] jaký je vztah zjištěné hodnoty veřejně neobchodovaných akcií a obvyklé ceny,

[4] zda lze pojem obvyklá cena vykládat pouze jako výsledek cenového porovnání,

[5] zda je vhodné a důvodné aplikovat při určení obvyklé ceny akcií metodu diskontovaných peněžních toků, nejsou-li k dispozici relevantní informace o cenách uskutečněných transakcí s oceňovanými akciemi,

[6] v jakých případech lze hovořit o neúměrném zkrácení ve vztahu kupní ceny a zjištěné obvyklé ceny,

[7] zda po laikovi lze požadovat, aby se orientoval v ekonomických ukazatelích a ekonomické dokumentaci společnosti.

15. Dovolatelka namítá, že napadený rozsudek spočívá na nesprávném právním posouzení věci (uplatňujíc dovolací důvod podle § 241a odst. 1 o. s. ř.), a navrhuje, aby Nejvyšší soud zrušil nejen rozsudek odvolacího soudu, ale i rozsudek soudu prvního stupně, a aby věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

16. Ve vztahu k první dovoláním formulovaných otázek dovolatelka konstatuje, že akcie společnosti nejsou obchodovány na regulovaném trhu, a proto je jejich cena určována na základě sporadické nabídky a poptávky, aniž by existoval „ustálený tok nákupních a prodejních příkazů.“ Za této situace podle dovolatelky nelze hovořit o tržní ceně, neboť zde trh fakticky neexistuje, a tak nelze vycházet z malého množství realizovaných koupí a prodejů akcií společnosti či „z nezávazné nabídky odkupu.“ Tím spíše, není-li známo, zda byla tato „nezávazná nabídka“ akceptována. Podle názoru dovolatelky je tedy „zřejmě nesprávný“ názor odvolacího soudu, který považoval „jedinou nabídku odkupu s doprovodným komentářem za relevantní uskutečněnou transakci, jež má vliv na cenu obvyklou a může tak být klíčovým podkladem pro její určení.“

17. Ke druhé otázce dovolatelka uvádí, že úzce souvisí s první otázkou, resp. se situací, kdy trh fakticky neexistuje. Je-li trh příliš „mělký“, nelze podle dovolatelky určit obvyklou cenu jinak než s využitím znaleckého posudku. Proto dovolatelka označuje za nesprávný názor odvolacího soudu, podle něhož je v projednávané věci posudek znalkyně nepoužitelný. K tomu dovolatelka odkazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. [21 Cdo 732/2006](#), resp. usnesení ze dne 28. 8. 2012, sp. zn. [23 Cdo 500/2012](#), a uvádí, že pro posouzení obvyklé ceny jsou zapotřebí odborné znalosti, kterými soud nedisponuje.

18. Ve vztahu ke třetí otázce dovolatelka tvrdí, že hodnotu „veřejně neobchodovatelných akcií“ představuje jejich pravděpodobná cena, za kterou by bylo možné akcie směnit (prodat) v daném místě a čase. Znalkyní zjištěná hodnota akcií společnosti má tedy úzkou souvislost s obvyklou cenou, kterou nelze v případě absence „relevantních cenotvorných transakcí“ zjistit jinak než zjištěním hodnoty akcií společnosti. Úzká vazba mezi hodnotou věci a obvyklou cenou je patrná i z dikce § 492 odst. 1 o. z. Proto je podle dovolatelky nesprávný závěr odvolacího soudu, který dovodil, že hodnota a cena akcie na sobě nejsou závislé.

19. Ke čtvrté otázce dovolatelka namítá, že zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, odkazuje na ceny skutečně tržně dosahované, a proto nelze dovozovat, že by tato cena měla být určena výlučně porovnáním cen. Obvyklá cena má pro způsob ocenění stanoveny vlastnosti hypotetického obchodu, které nemusí vycházet ze skutečně realizovaných obchodů a dosažených cen. Vliv na cenu tak může mít například i užitek, který při prodeji zvažuje jak kupující, tak prodávající.

20. K páté otázce dovolatelka odkazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2017, sp. zn. [32 Cdo 3521/2017](#), a dodává, že při nízkém počtu transakcí je třeba použít jinou metodu oceňování, než

porovnáním uskutečněných obchodů, neboť „bychom sice našli určitou cenu, ale nikoliv hodnotu, jež požaduje poslední věta definice ceny obvyklé v zákoně o oceňování majetku.“ I ocenění akcií metodou diskontovaných peněžních toků musí alespoň rámcově vycházet z tržních dat.

21. K šesté otázce dovolatelka nejprve obecně uvádí, že inspirací pro současnou úpravu neúměrného zkrácení byla především rakouská právní úprava, která vymezuje tzv. zkrácení přes polovic. K tomu dodává, že v institutu neúměrného zkrácení se odráží zásada ekvivalence ve smyslu, že plnění a protiplnění nemají být v příkrém rozporu a mají odpovídat zásadám spravedlnosti. V poměrech projednávané věci je podle dovolatelky zapotřebí zohlednit nejen poměr vzájemných plnění, ale i skutečnost, že žalovaný byl „dlouholetým“ členem představenstva společnosti, a tak měl „na denní bázi“ průběžné informace o hospodaření a činnosti společnosti. Proto se dovolatelka „táže (...), zda skutečně musí být nepoměr mezi kupní cenou a cenou obvyklou zjištěnou pro posouzení neúměrného zkrácení ve výši přesahující jednu polovinu ve všech případech a bez ohledu na subjekty, které uzavírají transakci.“

22. Ve vztahu k sedmé otázce dovolatelka napadá závěr odvolacího soudu, podle kterého měla možnost nahlédnout do sbírky listin společnosti a odtud zjistit relevantní informace o hospodaření společnosti, na jejichž základě mohla zhodnotit, zda zamýšlená cena předmětných akcií odpovídá hodnotě závodu společnosti. Dovolatelka se podle svého mínění jako „ekonomický a právní laik“ nemusí orientovat v ekonomických dokumentech a nemusí mít povědomí o účetních dokladech společnosti, což po ní nelze spravedlivě požadovat ani s odkazem na její vysokoškolské vzdělání.

23. Závěrem dovolatelka namítá, že odvolací soud „suploval dokazování soudu prvního stupně“, neboť kromě toho, že zopakoval dokazování, prováděl i jeho rozsáhlé doplnění. Vadou řízení, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, je podle dovolatelky i skutečnost, že odvolací soud nepřipustil „provedení důkazu“ posudkem znalkyně, aby bylo možné určit, zda je posudek znalkyně použitelný „jako podklad“ pro určení obvyklé ceny.

III.

Přípustnost dovolání

24. Podle § 236 odst. 1 o. s. ř. lze dovoláním napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští.

25. Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

26. Dovolání je přípustné podle § 237 o. s. ř. pro řešení (dosud v rozhodovací praxi odvolacího soudu neřešené) otázky výkladu § 1793 o. z., konkrétně použití úpravy neúměrného zkrácení na obchody s akciemi.

IV.

Důvodnost dovolání

27. Podle § 1793 o. z. zaváží-li se strany k vzájemnému plnění a je-li plnění jedné ze stran v hrubém nepoměru k tomu, co poskytla druhá strana, může zkrácená strana požadovat zrušení smlouvy a navrácení všeho do původního stavu, ledaže jí druhá strana doplní, oč byla zkrácena, se zřetelem k ceně obvyklé v době a místě uzavření smlouvy. To neplatí, pokud se nepoměr vzájemných plnění

zakládá na skutečnosti, o které druhá strana nevěděla ani vědět nemusela (první odstavec). Odstavec 1 se nepoužije pro případ nabytí na komoditní burze, při obchodu s investičním nástrojem podle jiného zákona, v dražbě či způsobem postaveným veřejné dražbě naroveň, ani pro případ sázky nebo hry, anebo při narovnání nebo novaci, pokud byly poctivě učiněny (druhý odstavec).

28. Podle § 3 odst. 1 písm. a) ZPKT jsou investičními nástroji investiční cenné papíry.

29. Podle § 3 odst. 2 písm. a) ZPKT jsou investičními cennými papíry cenné papíry, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu. Investičními cennými papíry jsou zejména akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na právnické osobě.

30. Jednou ze zásad, na kterých spočívá soukromé právo, je i zásada, podle které daný slib zavazuje a podle které mají být smlouvy splněny [§ 3 odst. 2 písm. d) o. z.]. Ta je obecným pravidlem, které navazuje na římskoprávní maximu, jež stanoví, že smlouvy se mají dodržovat (*pacta sunt servanda*), a které - jako takové - nachází konkrétní odraz v řadě právních norem napříč celým právním řádem. Ve výjimečných případech je však tato zásada prolamována; jedním z nich je neúměrné zkrácení (§ 1793 až 1795 o. z.).

31. Úprava neúměrného zkrácení umožňuje, aby se zkrácená strana domáhala zrušení smlouvy, a to tehdy, zavází-li se strany k vzájemnému plnění a je-li plnění jedné ze stran v hrubém nepoměru k tomu, co poskytla druhá strana (§ 1793 odst. 1 o. z.). Smyslem institutu neúměrného zkrácení je tedy uplatnění zásady ekvivalence v tom smyslu, že plnění i protiplnění nemají být v příkrém rozporu a že mají odpovídat zásadám spravedlnosti (srov. důvodovou zprávu k návrhu zákona č. 89/2012 Sb., sněmovní tisk číslo 362, Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky, 6. volební období 2010-2013, s. 993).

32. Jelikož právo podle § 1793 odst. 1 o. z. slouží k uplatnění výjimky z pravidla, zákon je omezuje časově (prekluzivní lhůtou určenou v § 1795 o. z.) i věcně (výlukou pro případy vypočtené v § 1793 odst. 2 o. z.), popřípadě stanoví, že v určitých situacích toto právo nevzniká (§ 1794 o. z.).

33. Výluka popsaná v § 1793 odst. 2 o. z. tak představuje „výjimku z výjimky“. Jinak řečeno, tím, že popsání transakce vyjímá z dosahu úpravy § 1793 odst. 1, je ponechává ve (standardním) režimu § 3 odst. 2 písm. d) o. z.

34. Jedním z případů, na které nelze použít ustanovení § 1793 odst. 1 o. z., je i „nabytí při obchodu s investičním nástrojem podle jiného zákona“ (§ 1793 odst. 2 o. z.). „Jiným zákonem“ se zde rozumí zákon o podnikání na kapitálovém trhu. Ten stanoví, že investičními nástroji jsou investiční cenné papíry [§ 3 odst. 1 písm. a) ZPKT] a že investičními cennými papíry jsou cenné papíry, které jsou obchodovatelné na kapitálovém trhu, zejména akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na právnické osobě [§ 3 odst. 2 písm. a) ZPKT].

35. Investičním cenným papírem jsou přitom akcie bez ohledu na to, zda jsou přijaty k obchodování na některém (evropském) regulovaném trhu ve smyslu § 55 ZPKT (jež představují toliko jednu z podob kapitálového trhu). Výluka ustanovení § 1793 odst. 2 o. z. tudíž dopadá na akcie bez ohledu na to, zda se s nimi obchoduje na některém z (evropských) regulovaných trhů. Tomu ostatně odpovídá i formulace ustanovení § 1793 odst. 2 o. z.; pokud by zákonodárce chtěl z dopadu § 1793 odst. 1 o. z. vyloučit toliko transakce s akciemi (či jinými investičními nástroji), k nimž dochází na (evropském) regulovaném trhu ve smyslu § 55 ZPKT, zvolil by formulaci „pro případ nabytí na regulovaném trhu podle jiného zákona“ (obdobně, jak to učinil ve vztahu k obchodům na komoditní burze).

36. Ke stejnému závěru vede i systematický výklad; i kdyby bylo možné považovat výklad výluky ve vztahu k akciím za nejasný, bylo by nutné dát (v případě pochybností) přednost výkladu, jenž

zachovává pravidlo (*pacta sunt servanda*), a nikoliv výkladu, jenž rozšiřuje výjimky z tohoto pravidla (použití úpravy § 1793 odst. 1 o. z.).

37. Smyslem a účelem § 1793 odst. 2 o. z., jde-li o vyloučení investičních nástrojů z dopadu úpravy neúměrného krácení, je ochrana právní jistoty při obchodování na kapitálovém trhu (v nejširším smyslu tohoto pojmu). Obchodování s akciemi je svojí povahou vždy do jisté míry rizikové a začasť obsahuje prvky jisté míry spekulace, a to bez ohledu na to, zda k němu dochází na (evropském) regulovaném trhu či jinde. Dostatečnou ochranu před nepoctivým jednáním jedné ze stran poskytuje jak úprava § 580, § 583 a § 588 o. z. (neplatnost právního jednání pro rozpor se zákonem, pro omyl, resp. pro rozpor s dobrými mravy), tak i úprava lichvy v § 1796 o. z.

38. Nejvyšší soud proto uzavírá, že úprava neúměrného zkrácení v § 1793 odst. 1 o. z. nedopadá na obchody s akciemi bez ohledu na to, zda tyto akcie byly přijaty k obchodování na některém (evropském) regulovaném trhu.

39. Uzavřel-li tedy odvolací soud, že v poměrech projednávané věci o neúměrné zkrácení nešlo, je jeho právní posouzení věci (ve výsledku) správné, neboť napadenou smlouvou byly převáděny předmětné akcie, na jejichž nabytí institut neúměrného zkrácení nedopadá.

40. U přípustného dovolání se Nejvyšší soud zabýval i dovolatelkou namítanými vadami, které mohly mít podle jejich tvrzení za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 242 odst. 3 o. s. ř.).

41. K námitce, že odvolací soud „suploval dokazování soudu prvního stupně (...), čímž byla porušena zásada dvouinstančnosti,“ je na místě uvést, že k otázce dvojinstančnosti řízení se Nejvyšší soud vyjádřil již v usnesení ze dne 23. 2. 2011, sp. zn. [21 Cdo 3046/2009](#), tak, že dvojinstančnost občanského soudního řízení se projevuje v uplatnění odvolání jakožto řádného opravného prostředku. Z uplatnění dvojinstančnosti v občanském soudním řízení nelze v žádném případě dovozovat, že by znamenala určení jakéhosi „pořadí“ při posuzování tvrzení a názorů účastníků soudy, tedy že by se k nim mohl vyslovit odvolací soud jen a teprve tehdy, zaujal-li k nim stanovisko již soud prvního stupně (viz též usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 6. 2012, sp. zn. [29 Cdo 4304/2010](#), nebo ze dne 28. 11. 2012, sp. zn. [29 Cdo 2014/2011](#)). Skutečnost, že odvolací doplnil a zčásti zopakoval dokazování tedy vadou řízení, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, není.

42. Stejně tak takovou vadou není ani situace, kdy odvolací soud (při jednání konaném 10. 10. 2018) zamítl návrh dovolatelky na doplnění dokazování (č. l. 225) s tím, že doplnění dokazování o „doplňk znaleckého posudku“ nepovažuje za potřebný. Soud totiž není vázán důkazními návrhy účastníků v tom smyslu, že by byl povinen provést všechny navržené důkazy; je tedy oprávněn posoudit důkazní návrhy účastníků a podle své úvahy rozhodnout, které z navržených důkazů provede (srov. například náleží Ústavního soudu ze dne 3. 11. 1994, sp. zn. [III. ÚS 150/93](#), či rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 6. 3. 2007, sp. zn. [21 Cdo 731/2006](#)). Povinností soudu je toliko vyložit, proč určitému důkaznímu návrhu nevyhověl (srov. například náleží Ústavního soudu ze dne 23. 6. 2015, sp. zn. [II. ÚS 2067/14](#)), čemuž však odvolací soud v napadeném rozhodnutí (viz odst. 10) dostál.

43. Jelikož se dovolatelce prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu a jeho obsahového vymezení nepodařilo zpochybnit správnost rozhodnutí odvolacího soudu, Nejvyšší soud dovolání zamítl podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř., aniž se pro nadbytečnost zabýval dalšími námitkami dovolatelky.